

HET

VRYYE BLAD

BODE VAN LIMBURG.

Algemeen wylzyn. — Godsdienst. — Vaderland. — Vryheid.

Men schryft in by A. SCHOOF, eigen.-uitg. van het VRYYE BLAD, wekelyks verschynende des zaterdags 's avonds. — Abonnement prys : voor de stad, 5 fr. per jaer; 3 fr. per half jaer; — 75 per trimester. Voor buiten, 5-50 per jaer; 3 fr. per half jaer; 2 fr. per trimester. Vooraf betaalbaar. — Alle toezending van brieven, geld, enz. moet ons vrachtyvry gevorden.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De buitenlandsche politieke kronyk gelykt sedert eenigen tyd aen Penelope. Iederen nacht vernietigt zich den arbeid dien zy den dag te voren had afgewerkt schynt er vermaek in te scheppen de algemeene onzekerheid te doen voortduren. Dit is byzonderlyk waer voor wat de poolsche aangelegenheden betreft. Iederen morgend zien wy de depechen en de briefwisselingen de berigten van den vorigen dag logenstraffen, en het zyn juist de stelligste die het spoedigst worden tegen gesproken.

Over een paer dagen scheen het onbetwistbaar dat het engelsch gouvernement aen Frankryk en Oostenryk had voorgesteld eene nieuwe nota naer St-Petersburg te zenden waerin het regt zou betwist worden dat de traktaten van 1815 aen Rusland over Polen hebben gegeven.

Men voegde er by dat Frankryk zich gansch geneigd had getoond om zich by eene betooging in dien zin te vervolgen. De toestemming van Oostenryk werd voorbehouden.

Heden verzekert men dat Engeland en Frankryk van hun voornemen hebben afgezien daer zy door Oostenryk op dit terrein niet gevolgd werden. Het oostenryksch gouvernement, overwegende dat de nietigverklaring der traktaten van 1815 noodwendiglyk den oorlog met Rusland voor gevolgd moest hebben, had gevraagd dat men voor alles de algeheelheid zyns grondgebieds zou waerborgen. De andere gouvernementen zouden gearzeld hebben om zulke verbindtenis aen te gaen.

Wy kunnen dus slechts herhalen wat wy meermaels hebben moeten verklaren; er is tot heden niets beslist betrekkellyk het antwoord door de mogendheden te geven op de depeche van prins Gortschakoff.

De ministerraed van koningin Victoria is gisteren in buitengewoone zitting te Londen byeengeroepen; ongetwyfeld om te beraedslagen over nieuwe voorstellen aengaende de poolsche kwestie. Ongetwyfeld is het voornaemste wat de Polakken voor het oogenblik kunnen wenschen, van als

oorlogvoerende party erkend te worden.

Zekere bladen uit Parys zeggen dat het fransch gouvernement met ongeduld zoekt om de mexikaensche expeditie van zynen hals te schudden, ten einde zyne volle vryheid terug te vinden om te handelen naer het belang van Polen. Byaldien dit laetste land moet wachten, vooraleer eene krachtadige hulp te bekomen, tot dat de mexikaensche zaken geregeld zyn, dan loopt het gevaer van nog lang te moeten wachten.

Brieven van de poolsche grens melden dat langs den kant van Posen, het land zoodanig met russische troepen bezet is, dat het er letterlyk van wemelt. Dientengevolge zyn de prussische troepen eenigzins achteruitgeweken. Evenwel houden zy niet op de grootste waekzaamheid uif te oefenen, en de streek wordt dag en nacht door patrooijen afgehoopen. De Polakken hebben dan ook volkomen opgehouden manschappen en krysvorraed langs die grens te zenden, en hebben daertoe Oostersch-Pruißen en Slezië verkozen waer de bewaking min streng is.

De fransche *Moniteur* kondigt een keizerlyk dekreet af, waerdoor tot gezanten benoemd worden, te weten: E. de la Tour d'Auvergne te Londen; M. de Sartiges te Roomen; baron de Malaret te Turyn; de markies de Ferrière-Levoyer te Brussel; M. Reiset in Hanover, en de markies d'Astorg te Wiesbaden.

Het fransch keizerryk heeft eenen zynen magtigste steunen verloren in den persoon van N. Billault die, na eene korte ziekte, is overleden. De tyding zynen dood heeft de fransche officieele wereld in verslagenheid gebracht. Iedereen heeft begrepen dat de voornaemste man van het tegenwoordig regiem komt te verdwynen op het oogenblik dat hy geroepen was om de grootste diensten te bewyzen aen het doorschokte grondwettelyk mekanismus. De keizer is persoonlyk zeer ontroerd geworden door het verlies van den ministerredenaar wiens schrandrheid de keizerlyke politiek uit zoo menige erge toestanden geholpen heeft.

Ruslands opkomst.

De Russen waren gedurende vele eeuwen een onbeduidend volk en zonder eenigen invloed. In 1462 bezat het moskovitisch gebied nauwelyks 6 millioen inwooners. De verdeeldheden, die door het protestantismus plaets grepen, maekten van dit klein gebied een ryk, vyfmael grooter dan Turkye en Chin, acht-en-twintig mael grooter dan Oostenryk en Frankryk, een ryk, waervan de uitgebreidheid het negende deel van het oostelyke vasteland bestaet, en het ryk der Cesars, tydens den hoogsten bloei, verre overtreft. Toen Frankryk en Spanje den inval der Turken in het zuiden van Europa weerstonden, toen, na de innamen van Konstantinopel, de Turken hunne krachten aen Hongarye en Duitschland beloofden, onderhielden de keizers, de Polen en de Venetianen, gedurende twee eeuwen, een hardnekkigen stryd, opgewekt door de aenmoedigingen der Pauzen, en reddend op die wyze de europesche beschaving. Reeds gedurende dien tyd onderhield Rusland vriendschapsbetrekkingen met de Porte, en verwierp alle aanbiedingen, om tot de samsenspanning der christene vorsten toe te treden. De Pauzen wezen voortdurend op de gevaren die zich van dien kant verhieven, doch alle poogingen bleven vruchteloos. Pius V vormde eene samsenspanning die met de overwinning van Lepante bekrond werd, zonk bepaelde onderrigtingen naer den nuntius van Polen met bevel van naer Moskou te gaen, ten einde den tsaer te bewegen om aen den vyand der christenen den oorlog te verklaren. De nuntius echter kon zelfs niet de toestemming verkry om de russische grenzen te overschryden.

Rusland ontzag de Turken zoolang zy Europa bedreigden. Wat de Russen gedaen hadden, deden in vervolg van tyd de protestanten. Deze belemmerden de alliantie van 1684, onder Paus Innocentius XI gesloten. De Turken werden door de christenen overwonnen, en nu kwam Rusland zyne vorderingen stellen by de verdeling van de landen op Turkye door de katholyke wapenen veroverd. In 1673 namen de Russen voor het eerst

LAURA

VERVOLG OP

SIMON EYCKELVELT.

EEN VERHAEL UIT DE KEMPEN.

DOOR J. A. H. LEYENEN.

(VERVOLG).

— Laura, Laura, riep hy uit, houd op, om Gods wille; houd op en zeg my toch wat u deert; zeg my wie u ongelyk heeft aengedaen, zeg het my, en indien ik hem niet magtelooos voor uwe voeten breng, noem my dan een lafaerd, verstoof my dan van u.

— Neen, Joseph, neen, hernam Laura, en dan snikte zy wederom zoo droevig dat Joseph zich de haren van spyt uit het hoofd rukte en den grond onder het stampen zynen voeten deed dreunen.

— Laura, Laura, riep hy, och verlos my van deze pynbank, zeg my toch wat uwe smert veroorzaekt, want de dood ware my zoeter dan dit schouwspel; noem my dengene die u gehoord heeft en aenstonds...

Het meisje greep zachtjes de hand van Joseph en deed hem teken nevens haer neer te zitten.

Dan stelpte zy hare tranen en sprak met weemoed:

— Joseph, gy hebt my altyd teeder bemind; geen broeder kon my vuriger liefhebben dan gy; het smert my dat ik u pynigen moet; want zoodra ik u de oorzaak myner droefheid zal gezegd hebben zult gy zelf uwe tranen met de myne mengen en uwe woede...

Het was Joseph onmogelyk nog langer naer het verhael van Laura te luisteren.

— Om onze liefde, Laura, viel hy haer in de rede, zeg my

toch kortom wat er is; gy pynigt, gy teistert myne ziel.

Laura besloot dan het geduchte woord maer kortaf uit te spreken.

— Myn vader, begon zy, maer dan braken hare tranen wederom los, en de snikken verdoofden hare stem.

Joseph sprong op van de zitbank en wandelde stampvoetend door de tuinpaden heen en weder; hy wist niet waer toe besluiten; eindelyk kwam hy by Laura terug.

— Joseph, zei deze, zult gy my beloven, indien ik u den man noem die my in dit verdriet heeft gedompeld, denzelve geen leed te doen?

— Hoe, riep Joseph, hoe; ik zou hem ongehiaderd laten, den booswicht die een haer op uw hoofd heeft durven aenraken?

— Joseph, bedaer u, in Gods name, bedaer u; doe my deze belofte.

— Laura, Laura, smeekte Joseph, wist gy, ó wist gy wat ik lyde; de tormenten der pynbank zyn duizendmael zoeter dan de myne; spreek, myn leven is in uwe handen; spreek, ik begin te vreezen voor een veel geduchter woord dan een doodvonnis uit uwen mond; spreek, Laura, bemint gy my nog? Is het misschien de moeite die het u kost van ondankbaar te zyn en my een onheilbrengend afscheid te geven, die u op het herte ligt?

— Ach, Joseph, snikte de maegd, geloof dit nooit; ziehier integendeel wat myn hert verbryzeld: Het is nu drie dagen geleden dat myn vader, my met stuersche blikken naderende, deze donderende woorden uitriep: Laura, zoo gy nog ooit Joseph Eyckelvelt by u durft toelaten, dan zal...

— Hou, hou op, Laura, ó God!... en dit zeggende, zonk hy als magtelooos met het hoofd op de borst voorover.

Laura wapende zich met moed.

— Joseph, sprak zy, onderwerp u indien gy my bemint; denk toch op geene wrack; God weet alles, en misschien zullen er weldra schoonere dagen voor ons glinsteren; om Gods wille, wapen u met mannelyken moed; vertrek nu, aenstonds; indien myn vader ons bespeurde, ware alle hoop verdwenen.

Joseph stond op; een vloed van tranen besproeide zyne waagen; geen woord, geen vterwel vermogt hy aen zyne Laura toe te sturen; hy drukte slechts hare hand in de zyne en vertrok dan met trage stappen langs het kleine achterdeurtje van den hof welkers drempel hy zoo even met zulk blymoedig en hoopvol hert overschreedde.

II.

Er zyn menschen in de wereld die zich zoodanig door eenen drift laten beheerschen, dat deze soms alleen in hun binnenste het bevel heeft, dat hy zich alle de krachten der ziele ten dienste doet staen, en tot de ongerymdste buitensporigheden aendryft; verheft hy zyne stem dan moet eer en belangen, welvaart en voorspoed, dan moet alles voor hem onderdoen; vertoont zich die dwingeland, dan moet elk ander gevoel voor hem de vlag stryken; de innigste vriendschap, de teederste aengekleefdheid worden met voeten getreden; alle eerbied verdwynt, elk godsdienstig denkbeeld wordt verjaegd, de stemme der natuer wordt verdoofd.

Dan blyft er in den mensch niets meer dat hem van de dieren onderscheidt, niets meer dat in hem den koning van het redelooze aenduidt; hy verlaegt zich op dit oogenblik zoo verre, hy vergeet het edele zyns oorspongs op zulke eene wyze dat wy hem aen niets willen vergelyken.

Zulk een man was Arnold Derinckx.

deel aen de samenspanning tegen de Turken, en Tsaer Alexis zond eenen afgezant naer Romem om aen den Pans geld te vragen. Aen eene regtgemeende deelneming aen de zaak der Christenen werd echter niet gedacht, en de helden Sobieski en prins Eugenius hadden reeds Turkye onder de knie gebragt, alvorens het algemeen traktaet van 1698 tot stand kwam.

Vervolgens verhaelt de correspondentie waeraen wy deze byzonderheden ontleenen, hoe het protestantismus Rusland in de hand werkte, hoe de titel van Keizer bemagtigd werd, en hoe tegen alle beginselen van de katholieke Kerk in, door eene samenspanning van schismatieke bisschoppen, de slaverny werd ingevoerd. Het protestantsche Engeland werkte geheel in het belang der Russen, en wilde, na de roemryke overwinningen van 1710-19 en 1740 geen te magtig Oostenryk noch een te zwak Turkye, en speelde Rusland Azoff in de hand. Vervolgens kwamen de dwaze avonturen van Karel den twaelfde van Zweden, en Rusland verkreeg zyne geduchte stellingen aen de Baltische zee. Na twintig jaren van oorlog, verkreeg Rusland van Zweden den onherroepelyken afstand van Livonië, Estland, Ingermanië en een gedeelte van Findland. Dit waren de gevolgen van de dwaesheden van Karel XII, die voor de protestanten tot in de wolken verheven werden. Engeland ging intusschen voort Rusland te begunstigen en speelde den hemiddelaer. Koerland werd aen Katharina II toegevoegd, en de protestantsche bevolking van dit gewest deed immer eene pooging om zich van het moskovitisch juk te ontdoen. Later deed ook Holland in vereeniging met Engeland en Pruissen voor Rusland zyn best, en in 1792 moest de Porte Oczakow en de landen tusschen den Bug en Dniester gelegen, afstaan. Rusland door protetsantismus geholpen, bekam allengs meerder grondgebied; terwyl daerenboven Engeland, dat kort te voren een russische geldleening geweigerd had, aen den Tsaer millioenen schats verstrekke, daer het nu voordeel zag in Europa tegen Franryk aen te zetten.

Alle troepen die Rusland in 1813 leverde werden betaeld en op Englands kosten onderhouden. Daerby kwam Rusland in het bezit van Polen. Rusland speelde op het kongres de rol van bevryder van Europa, stelde hoope vorderingen, zoo zelfs, dat ware destyds Napoleon niet van Elba teruggekeerd, Engeland met Oostenryk en Frankryk Rusland den oorlog zouden aengedaen hebben. Napoleon kwam terug en de harmonie was spoedig hersteld. Na den slag van Waterloo toonde Alexander zich wat lydelyker, en Metternich bewerkte dat ook Pruissen een gedeelte van Polen verkreeg, terwyl Zweden met Norwegen werd te vreden gesteld. Op den 9 juny 1815 werd de verdeeling van Polen onder Rustand, Oostenryk en Pruissen voltrokken. Later verkreeg Rusland door het traktaet van Adrianopel Anapa en andere plaetsen op de Aziatische kust.

Militie.

De tegenwoordige wetgeving op de militia is ten uiterste onregtveerdig. Zy spaert te veel den ryke om den arme te treffen. Zy behoudt maetschappelyke onbillykeden, welke niet overeenkomen met het grondbeginsel van gelykheid,

Wanneer een drift hem aengreep, dan zweeg alles in zynen boezem, en die alleen geleide hem als een levenloos werktuig.

De weigering hem door Maria, zyne gemalin, zonder de minste achterdocht gedaen, was een spoorslag geweest aen zyne verbittering.

Wy weten reeds waerheen deze drift hem had voortgesleept.

Nu echter was die eerste opvliendigheid voorbygegaen; de teederheid voor Laura, de liefde voor zyne gade begonnen weër zachtjes in zynen boezem te fluisteren. — Niet dat hy van zyn voornemen afzag; want haet tegen Joseph was eene bestendige bestemdheid zyns harten; maer hy hadde schatten gegeven om zyne dochter zoo hard niet behandeld te hebben, om min bitsig te zyn geweest jegens de goede Maria; en met dit alles was heer Arnold toch een beklagenswaardig mensch; de wroeging verscheurde zyne ziel, en de hoogmoed, die onheilbare moeder van alle kwaed, de hoogmoed beval hem dit gedacht te vernietigen zoohaest het gevormd werd.

Dit innig gevecht had reeds den ganschen voormiddag in zyne ziel gewoeld, en toen de namiddagzon hare stralen met zachteren gloed op het veld zond, besloot hy in eene wandeling zyne smerten te lenigen.

Joseph was na zyne laatste samenspraak met Laura moedeloos en treurig rondom zyne wooning blyven wandelen.

De dienstboden zyns vaders zagen wel dat er iets was wat den jongeling eene hevige smart veroorzaekte, maer ieder eerbiedigde zyne stilzwygendheid en niemand bestond het hem desaengaende eene vraag toe te sturen.

De onverwachte slag hem door Laura aengekondigd, het verydelen zynzer zoetste hoop hadden Joseph zoo hevig getroffen, hy was zoo innig door het plotselyk omverwer-

door onze grondwet bekrachtigd. Sedert 30 jaren ook legt men er zich op toe verbeteringen in ons militiestelsel te brengen en echter is men daerin nog niet gelukt.

Eene menigte ontwerpen zyn reeds zonder uitslag gebleven en thans zelfs ligt er in de Kamer een wetsontwerp, 't welk eenige verbeteringen in den toestand brengt, alhoewel het grootste kwaed blyft bestaen. Zal het nu lukken? Dit kan men niet weten, aengezien het gouvernement het met de kommissie en met eenige leden van de linker zyde op verscheidene punten niet eens is. Intusschentyd blyft het onregt voortduren.

Maer indien eene volledige herziening der militiewetten voor het oogenblik niet mogelyk ware, zou men ten minste niet zekere bepalingen kunnen stemmen, die byzonder onregtveerdig zyn? Zou het niet billyk zyn dat men aenstonds in de wet schreef dat een zoon, die zynen vader of zyne moeder moet onderhouden, vry van den soldatendienst is.

Het gebeurt zeer dikwyls dat een jongeling van 20 jaren in een huisgezin onmisbaar is, om de jongere kinderen op te brengen. Zonder hem zou soms geheel de familie in armoede gestort zyn. Nogtans heeft hy geen regt op vrystelling en de wet dwingt hem soldaet te worden.

Is dit niet ten uiterste onregtveerdig? Daer het ontwerp, in de Kamer der volksvertegenwoordigers eene bepaling bevat, om de verbetering, welke wy vragen, in te voeren, zoo ware het menschelyk dat zy reeds op de ligting van 1864 kon toegepast worden.

Eene laatste hypokrietary.

Het ministerie wil, eer het vertrekt, toch de wet van 1842 op het lager onderwys den nek breken. Daer het niet regtstreeks den maçonieken hamer durft gebruiken, neemt het zynen toevlugt tot de veinzery. Het heeft dus aen de onderwyzers eenen brief toegestuurd waerin deze afhankelyke ambtenaren verzocht worden de voor- en nadeelen der wet aen te stippen. Zoodat de onderwyzers nu in politieke wetsonderzoekers en keurders herschapen, hun advies zullen te geven hebben over beslissingen welke door de opperste magt van het land genomen zyn. Dat gaet ver...

De verslagen welke de geestelyke en wereldlyke, provinciale en kantonale inspektors van het lager onderwys meermaels hebben ingediend, worden aenzien als vodenpapierkens die noch geloof noch vertrouwen verdienen.

Wy raden de onderwyzers aen zeer voorzigtig te zyn; want zy ook moeten gevoelen dat deze hypokriete akt maer alleen dient om den priester uit de school te jagen, en dat, als hy tenemaal zal uitgebannen zyn, zy voor stoelen en banken hunne lessen zullen mogen geven.

De sterkte van 't huidig ministerie.

De Kamer der volksvertegenwoordigers is thans samengesteld uit 55 leden der bewarende en 61 der ministerieele party.

De magt der twee partyen is dus verdeeld; want in de zes stemmen meerderheid zyn er vier van de ministers'zelven.

Dit weet iedereen. Men ziet hier het voornamste punt: in een zeer groot getal plaetsen, alwaar de doctrinairnen de zegenprael in de kiezingen hebben behaald, is hun overwigt zoo gering, dat het de moeite niet weerd is daarvan te gewagen.

Te Gent is de meerderheid geweest 30 stemmen.

Te Nyvel, 20 stemmen.

Te Hoei, 63 stemmen.

Te Brugge hebben twee ministerieele kandidaten maer 2 tot 8 stemmen meerderheid bekomen.

Te virtou was de volstreckte meerderheid tusschen den katholieken en den ministerieelen kandidaet maer van 30

pen zynzer schoonste voornemens aengedaen, dat niets anders zynen geest kon bezig houden.

Van den morgen af had hy aen middelen gedacht om hem met Derinkx over dit strenge verbod te verklaren.

Zou hy over den hoon, welke deze weigering hem toebrengt, rekening aen Lauras vader gaen vragen, en zyne gramschap, — regtveerdige gramschap, zoo hy meende, — tegen hem den teugel vieren?

Neen; dit mogt Laura leed doen, en ook zyne zachtmoedigheid, de goedaerdigheid zynzer inborst verboden hem dezen maetregel.

Zou hy zich tot smeekingen vernederen?

Ook niet; hier sprak zyne fierheid hem tegen, en ten minste moest hy eerst de rede kennen van heer Arnolds verbittering tegen hem.

Waertoe zou hy besluiten?

Duizende gedachten doorkruisten zyn hoofd en niet eene was er die hem voldoen kon.

Onder den invloed van al deze bedroevende gepeinen had hy voor den tweeden keer den zandweg ingeslagen die van Hechtel naer Exel leidt.

Op weinig afstands nog van het goed van Arnold Derinkx zag hy dezen schuins over het veld op hem komen aenwandelen.

Joseph vertraegde zynen stap, ziende dat Laura's vader, in diepe overdenkingen het hoofd op de borst latende hangen, hem niet bemerkte had; wat er in zyn' boezem omging gedurende de weinige oogenblikken welke Derinkx bezigde om de eenige stappen afstands die hen van elkander scheidden, af te leggen, is ons onmogelyk te beschryven; eerst beflowerde als een hoogrood zyden waes gansch zyn aengezigt; dan werd hy plotseling bleek als een doode om weldra deze

stemmen In een groot getal andere distrikten is de toestand de zelfde.

Was er een ander ministerie, de ministerieele party verliest in één slag een tiental stemmen.

Zie daer waeraen het Kabinet hangt. Eene verplaatsing van 153 stemmen — en het heeft tegen zich in de Kamer eene meerderheid van minstens 10 afgeveerdigden.

Men leest in eene korrespondentie uit Brussel:

Men begint te spreken over de houding, welke de ministerieele politiek gedurende den aenstaenden parlaments zittyd zal aennemem. Over eenige weken was de ministerraed zelve op dit punt verdeeld. Ten aenzien van de groote vermindering der ministerieele meerderheid, stelde M. Rogier voor om den zittyd uitsluitend aen wetsontwerpen van administratief belang toe te wyden. M. Van der Stichelen was, zoo als altyd van het gevoelen zyns ooms; M. Frère verklaerde zich integendeel voor eene aenvallings-politiek, en hy wilde den zittyd met een parlementairen staets-aenslag openen, namelyk met de vernietiging der kiezing van Brugge. Vervolgens zou er een wetsontwerp tegen de kerkfabrieken, een voor de konfiskatie der kerkhoven en misschien zelfs een op de herziening der wet van 1842 worden voorgesteld.

De koning was voor die politiek weinigenegen en wilde liever de opinie van M. Rogier volgen. Om den tegenstand van Z. M. te overwinnen, nam M. Frère zyne toevlugt tot het gewoone dilemma: « Geen liberalismus, geene fortifikatiën van Antwerpen. » De koning vraagde om de wets-ontwerpen te zien, zeggende, dat hy zich voorbeheld er later zyne meening over te zeggen.

» Wat de kiezing van Brugge betreft, moet Z. M. er bygevoegd hebben, daer heb ik niets in te zien; dit is uwe zaak en die der Kamer. « Kort hierop is de koning naer Duitschland vertrokken.

M. Frère is dus meester van het terrein gebleven.

STADSNIEUWS.

Heden heeft in de kerk der eerw. paters Redemptoristen de opening plaets van een groot en heilig feest, te weten, de plegtige overvoering, in voornoemde kerk, der kostbare relikwie van de heilige Christina de Wonderbare, geboren te St-Truiden, in het jaer 1150. Z. H. de bisschop van Luik, vergezeld van zyne vikarissen en van een groot getal geestelyke ambtenaers, zal het Allerheiligste dragen in de processie welke zondag, 24, rond de stad zal gedaen worden. Zy belooft alleruitmuntendst te zyn en schynt verre te zullen overtreffen al wat men van dien aard tot heden in onze provincie gezien heeft.

Er heerscht reeds in geheel de stad onder de burgery eene groote levendigheid om dit feest zoo veel mogelyk door hnnne medewerking op te luisteren. In al de straten byna zyn toelagen afgehaeld en met de grootste welwillendheid gegeven, om op dien schoonen dag iets merkwaardigs te kunnen vermagten.

Gedurende al de dagen der octaef zullen er uitmuntende predikanten, onder welke de eerw. pater Bernard, het woord Gods laten hooren. Ook zal er dagelyks, om 4 1/2 ure, een fransch sermoen sermoen gedaen worden door den eerw. pater Gubels.

Wy vernemen dat de eerw. paters Rekollekten der Belgische provincie (geheel het Ryk) hun dryjaerlyksch kapittel te St-Truiden hebben gehouden. De eerw. pater Bernard Van Loo, van Gent, ex-prokureur der orde en overste van het huis van Mechelen, is provinciael benoemd; hy zal zyne residentie houden te Mechelen.

akelige tint weder door het rood der verontwaardiging te vervangen.

Nog slechts tien voetstappen scheidden hen van elkander, toen Arnold eensklaps de stem verhief en uitriep: « neen, nooit; Joseph is geen.... »

Hy had den jongeling bemerkte en bleef in zyne vervoerende uitroeping steken.

Joseph werd diep door deze kort afgebroke ne woorden getroffen.

Een oogenblik aerzelde hy.

— Zoo, vriend Derinkx, zegde hy dan, ik dacht u 't huis te vinden en meende my dus naer uwent te begeven; gy weet, ik heb nog meer vermaek in uw gezelschap en dat van uw huisgezin dan wel op onze kermis, — en ook 't is reeds maendag.

Derinkx antwoordde niet: hy ook was door deze onverwachte ontmoeting uit den zadel geraekt en wist niet hoe aenvangen om Joseph zyne besluiten voor te leggen.

— Zouden wy eene wandeling doen, hernam de ontstelde jongeling, het is zoo aangenaem in het veld?

Lauras vader wist niets van de samenspraak die Joseph des morgens nog met zyne dochter had gehad, en hy was verre van zulks slechts te vermoeden, te meer daer deze hem zoo vriendelyk toesprak of ware er niets voorgevallen.

Toen zich Eyckelvelt — want Joseph was de zoon van Simon Eyckelvelt — heel gemeenzaem aen Andries zyde voegde als om hem te vergezellen, riep deze eensklaps:

— Neen, neen, ga uwen weg; ik wil alleen zyn; — en een oogenblik later: ik ga aenstonds naer huis; dat ik er u niet vinde, hoort ge; ik verbied u nog eenen voet over mynen drempel te zetten, gy laffe verleider myner dochter.

(Wordt voortgezet.)

Wy hebben het genoegen onze lezers mede te deelen dat onze achtbare vrederegter, de heer Van Neuss, op verzoek van vele voornamen heeren dezer stad, zich op rang komt te stellen, om wylen den heer notaris Aerts in den Gemeenteraad te vervangen.

Ziehier den omzendbrief welken hy aen de kiezers heeft toegestuurd :

Aen de heeren Kiezers der stad Sint-Truiden.

MYNHEEREN,

Op 27 dezer maand wordt gy geroepen om over te gaan tot de vernieuwing van de helft des gemeenteraeds.

Daer vele invloedhebbende personen my aangemaend hebben, my op rang te stellen, om den afgestorven heer notaris Aerts te vervangen, neem ik de eerbiedvolle vryheid UEd. uwe stemmen te vragen.

Alhoewel ik geen geboren Truidenaar ben, geloof ik UEd. niet meer vreemd te zyn, dank aen de veelvuldige betrekkingen welke ik met het meestendeel der inwooners van de stad en van het kanton gehad heb. Ik geloof daerenboven dat niemand zich over myne inzichten zal vergissen.

Ik bied my UEd. slechts aen door zuivere verkleefdheid aen de stad, en zal altyd gereed zyn dienst te bewyzen aan hen die myne hulp of raedgevingen zouden behoeven.

Onafhankelyk door de plaets welke ik bekleed, zal ik nooit dan de neigingen myns gewetens volgen; vyand van de misbruiken en van het nepotismus of neefschappkens zal ik nooit dan het algemeen welzyn voor oogen hebben, wanneer er kwestie zal zyn van tot eene beslissing over te gaan.

Gy weet het, Mynheeren, er blyft hier nog veel te veranderen en te maken; en, onder dit betrek, steekt Sint-Truiden, op eene wonderlyke en bedroefde wyze, tegen andere min volkryke en min belangryke steden af. En laten, onder andere slecht in staet zynde voorwerpen, de verlichting, het kasseiwerk, het onderhoud der wegen, waterlooopen en vuilnisgooten, het rein maken der plaetsen door onze talryke werkende volksklas bewoond, niet veel te verlangen?

En wie nog voelt de dringendste noodwendigheid niet van een algemeen politie reglement, en een afzonderlyk reglement te vervaerdigen over zekere stoffen, welke met de zedelykheid en den publieken gezondheidstoestand in zoo nauw verband staen?

Zoudt gy daerenboven met geen goed oog aanzien dat men de laetste hand sloege aen het voltrekken der gebouwen van ons stadscollege?

Dit gesticht is de aloude schuilplaets der leerende jongheid waeruit zoovele uitmuntende mannen voortgesproten zyn, die eene zoo schatryke bladzyde op het boek des vaderlands hebben nedergeschreven. Op heden nog doet ons stadscollege zich zelve niet te kort en evenaert het den alouden roem dien het zich verworven had.

Het is waer, die veranderingen en verbeteringen kunnen het werk niet zyn van eenen dag, doch, zoo ik de eer had UEd. te vertegenwoordigen, zou ik my eenen hunner onvermoeibaarste en warmste verdedigers vertoonen, juist gelyk gy my op de bres zoudt vinden, wanneer er over andere nuttige maatregelen zou gehandelt worden. In een woord, ik zou al doen wat menschelyker wyze te doen is, om myn mandaet tot uwe gansche voldoening te vervullen, met zonder ophouden naer den voorspoed en het welzyn myner medeburgers te streven.

Gelieft, mynheeren, te ontvangen de uitdrukking myner hoogachting.

WILLEM VAN NEUSS,
VREDEREGTER.

Sint-Truiden, den 13 oktober 1863.

Dat is te vet.

Ongeloofelyk is niet altyd onmogelyk.

Het volgende verhael zal het bewyzen.

Vrydag is in onze stad de koninglyke jacht van Willem III aengekomen en ik geef u te raden waerom!... Eenvoudig om zyne doorluchtige Exc. M. Rogier op te laden, die met zyn gevolg naer Noord-Nederland eene plezier-reis gaat doen. (Hy heeft genoeg gezweet tydens de laetse kiezingen om wat uitspanning te mogen hebben.)

Dat M. Karel Rogier den prins wil uithangen en zich gedurende eenige uren het genoegen eener hoogheid wil schenken zal, denken wy, niemand verwonderen; maer dat Nederland zich de opstovingen der *Indépendance* en andere blaasmeesters laet opsolfieren, dat het zich den medepligtige maekt van den genaturaliseerden Barnum, wiens rol van 't jaer dertig over de Maes niet vegeten zyn kan, ziedaer wat ons verstand te boven gaat.

M. Rogier is ten half een-'s middags aengekomen en heeft zich dadelyk ingescheept aen boord der koninglyke jacht.

Op 't oogenblik dat hy den voet op het schip zette, heeft men de belgische vlag geheschen. De personen die zyne Exc. M. Rogier vergezellen, zyn MM. Lambermont, sekretaris van zyne Ex. de kolonel van Haverbeke en Donnet, inspecteur van 't loodsbestuur. (Antwerpenaer.)

Ministeriele regtvaardigheid.

Zekere Lancel, door het Assisenhof van Brabant veroordeeld tot dwangarbeid, en aldus aengewezen om te Vilvoorde of te Gent zyne straf te gaen voltrekken, wordt op het pistool gehouden in het gevang de Kleine-Karmen te Brussel, waer men slechts personen plaetst die in betigting zyn en kunnen vrygesproken worden.

Over eenige maanden reeds heeft de heer Van Overloop het gouvernement over dit feit geinterpelleerd en M. Tesch antwoordde... dat hy inlichtingen zou nemen. Welnu, dezelfde Lancel zit nog heel gerust in de Kleine-Karmen, hy eet alleen aen eene goede tafel en geniet al het aengename der enkele opsluiting in eene goede kamer.

Waerom die toegewendheid voor een man die door het regt is geschandvlekt geworden. Waerom? Omdat Lancel een derzen van het liberalismus is!

Het gouvernement zal ophouden zich liberael te toonen jegens dezen kwaeddoener zoodra het zal ophouden liberael te zyn.

Spreek men van de katholieken te dwarsboomen op hunne kerkhoven: dan zyn die heeren te huis.

Maer als er een liberael veroordeeld is voor dingen die te schandig om te noemen zyn, dan moeten hunne Excellenties inlichtingen nemen, en intusschen blyft den schuldige ongestraft, terwyl de vonnissen der geregelyke magt onder den voet worden getreden. Leven de liberalen!

Verschillige tydingen.

— Een 12jarige knaep van het dorp Accous (Leeger Pyreneën) had van eenen al te gediensigen gebuer een geweer gekregen met welk hy wilde musschen schieten; maer hy had geen slaghoedjes, en een zyner gezellen, die ouder was dan hy, weigerde er hem te geven. Op dien oogenblik kwam de zuster van de knaep, een lief 16jarig meisje, ter plaetse, en moede van die herhaelde vragen en weigeringen, riep zy uit: «Maer, geef hem een slaghoedje, grooten koppigaerd.» Het was haer doodvonnis welk zy uitsprak. Het slaghoedje, werd gegeven, opgezet, en het geweer, door onbehendige handen behandeld, ging eensklaps af en doodde het jonge meisje op den slag.

— Men schryft uit Antwerpen 11 October:

Wy hebben nogmaels een schrikelyk ongeluk te betreuren, hetwelk woensdag avond op den spoorweg, buiten de Rhympoort is voorgevallen.

Omstreeks 7 1/2 ure, korts nadat de koopwagentrein van den entrepot door de gemelde poort naer de statie was gereden, vond een brigadier der douanen, welke naer zyne woning keerde, een twintigtal stappen op de brug buiten de Rhympoort, een gansch verminkt lyk op de rails liggen. De brigadier naderde den ongelukkige en toen hy van zyne rampzalige toestand ten volle overtuigd was, ging hy in der haast aen de poort de politie verwilligen. Welhaest bevonden zich een paer agenten ter plaets; ook waren er intusschen een aantal nieuwsgierigen rondom het verminkte lyk samengeschoold.

De verongelukte lag met de beenen over de rails aen den regterkant der brug. Het linkerbeen was tot aen de knie gansch verpletterd en de verbryzde schoen hing nog aen den voet; het regterbeen was geheel vermorfeld en de schoen werd op vyftien stappen afstand van daer gevonden.

Het slagoffer is de genaemden Margez, woonende in de 3de wyk. Hy laet eene vrouw en twee kinderen na.

— *Gevaer van 't spoorwegen te lezen.* — Lezen op den spoorweg is eene uitspanning, maer volgens dokter Legrand du Saulle, zegt het *Journal de la Nièvre*, is dit zeer gevaerlyk en kan hersenontstekingen vewekken, uit hooft van de groote inspanningen die men doen om te kunnen lezen als een spoor-trein in gang is. Die inspanning veroorzaekt somtyds hoofdpyn, en er ontstaet als het feit menigvuldig voorkomt pyn in de oogkuilen, en na zekeren tyd krenking van het oogvlies. De zieken klagen dan van hoofdpyn en slecht gezigt, welke zy aen alle andere dan de ware oorzaak toeschryven.

Wat meer is, als men gewoon is op den spoorweg te lezen en dit zoo gedurende eenige jaren dagelyks doet, dan kunnen de hoofd- en oogkuilpynen eene ware hersenontsteking vewekken.

— Twee heeren en eene dame bevonden zich dezer dagen op den zyren weg. Men reed door een donkeren tunnel en de waggon was niet verlicht. Eene der heeren die zich naest de dame bevond gaf een klinkenden kus op zyn eigene hand en gaf met de andere hand eene duchtige oorveeg aen den anderen heer die zich tegen over hem bevond. Deze gansch verstomd, riep bedrukt uit: «Maer madam, ik ben ik het niet!»

— *Plezierreis rond de wereld.* — Eene oostenryksche compagnie heeft eene reis rond de wereld ingerigt. Men zal den 15 maart 1864 Triest verlaten met den schroefstoomer *Marco Polo*, en algiers, Gibraltar, Madera, St-Helena, de Kaep, de Goede Hoop, Madagascar, Ceylan, Singapore, Hong-Kong, de Sandwicheilanden, Mexico, Panama, Rio Janeiro, en eindelijk Napels en Corfu bezoeken. De reis zal 8 maanden duren en 12,350 fr. kosten.

— *De kunst om te leeren bedelen.* — De londensche *Weekly Times* bevat onder bovenstaanden titel de volgende aankondiging, welke kan dienen tot een staeltje der tegenwoordige engelsche zeden:

«Professor Lazarus Roonay heeft de eer het publiek bekend te maken dat hy een kollegie gesticht heeft, ten doel hebbende de theorie en het praktyk van het bedelen, op eene beschafte en fatsoenelyke wyze, te leeren. Elk volwassen persoon, zoo hy slechts met gewoone geestvermogens bezield is, kan in zes lessen zich de mogelykheid verschaffen, ten koste van het publiek, een zeer gemakkeljk leven te leiden, zonder zich aen de vervolging der politie bloot te stellen. Voor dit onderrigt stelt de professor de regtveerdigste eischen. Hy verhuurt ook kinderen en zuigelingen voor de matigste pryzen. De knapen die men aen zyne vepleging toevertrouwt, worden er op afgerigt elke denkbare gestalte aen te nemen zonder eenig ernstig gevaer voor hunne ledematen of gezondheid te duchten te hebben.

» Tegen betaling van een bepaelden prys worden in de weldadige en bewoonde wyken tot het bedelen meest geschikte straten aengewezen. Professor Roonay is in het bezit van eenen ryken voorraad van allerlei soorten van uitwassen en zoo natuerlyk mogelyk nagebootste kwetsuren, kneuzingen, geschoten en gestoken wonden, enz. Tegen eene geringe dagelyksche belooning kunnen slimme en behendige vrouwen, eenige, in het byzonder voor straetdienst, voortreffelyke zuigelingen bekomen.

De professor belast zich omtrent het bezorgen van honden voor blinden, krukken voor lammien, plaesters, kortom van alle mogelyke tot het bedelen vereischte zaken. Verzendingen naer de provinciën worden zeer nauwkeurig en tot de laagst mogelyke pryzen bezorgd.

» 21 Princesstreet St-Giles. »

Waertoe is een professor toch niet in staet!

FRANKRYK.

Men schryft uit Parys, 12 oct.: De maerschalk-graef d'Ormano, gouverneur der Invaliden, is zeer ziek. Zyn toestand was dezen morgend zoo ernstig, dat zyne familie Mgr den aersbisschop van Parys heeft doen verzoeken zich by den zieke te begeven.

Mgr de aertsbisschop, bygestaen door M. Largentier, pastoor van het hotel der Invaliden, heeft zich naer de kamer van den gouverneur begeven, die hem zeer goed herkend heeft, en heeft hem de laetste HH. Sakramenten toegediend.

Overigens had de zieke reeds over eene week aen Mgr den aertsbisschop van Tours zyne biecht gesproken. Z. M. de keizer, die reeds door den aide-de-camp van den gouverneur over zyn onrustwekkenden toestand was verwittigd geworden, heeft onmiddelek bevolen zyn rytuig in te spannen. Ten 10 uren is Z. M., vergezeld van generael Molard en twee ordonnancie-officiëren in een postrytuig met vier peerden bespannen, in 't hotel aengekomen en heeft zich by den maerschalk begeven.

Deze kuste de hand des kiezers en bedankte hem voor de welwillendheid welke Z. M. steeds voor zyne familie getoond had; vervolgens zegde hy nog met eene tamelyk heldere stem: «Sire, wy zullen elkander slechts hierboven wederzien. De aenwezige personen waren over dit hertroerend tooneel diep getroffen. De keizer omhelsde den zieke en zegde: «Ik zeg u niet vaerwel, maer tot wederziens. Ik zal welhaest terugkeeren.» Ook heeft de keizer den maerschalk nogmaels bezocht.

BURGERLYKEN STAND DER STAD ST-TRUIDEN.

Aengiften van 10 October tot den 17 October 1863.

GEBOORTENS.

Manuelyk 3. — Vrouwelyk 5.

OVERLYDENS.

Schaapen, Josephina, oud 63 jaren, ongehuwd.
Fourry, Jan-Hubertus, wed. van Maria-Helena Walter.
Florkin, Jeannette, huisvrouw van Jan-Baptist Coenen.
Debeule, Karel, oud 63 jaren, ongehuwd.
3 kinderen onder de 7 jaren.

Avis.

Le Comité provisoire du parti conservateur prie messieurs les électeurs de Saint-Trond de vouloir bien se réunir, le dimanche, 18 Octobre courant, à 2 heures de relevée, à l'estaminet de M. HENRI DECOCK, à Schurhoven, pour prendre telles mesures qu'il appartiendra, en vue des prochaines élections communales.

Berigt.

Het voorloopig Komiteit der bewarende gezondheid verzoekt de heeren kiezers dezer stad zich te willen vereenigen op zondag, 18 October, ten 2 ure namiddag, ten herberge van HENRICUS DECOCK, te Schurhoven, ten einde de noodige middelen ten opzichte der aenstaende gemeentekiezing te nemen.

KONINGLYKE MAETSCHAPPY VAN HARMONIE.

BEKENDMAKING.

De opening der lessen van de Muzykschool zal plaets hebben Maendag, 19 October.

De leerlingen welke zoeken deze lessen by te wonen, moeten zich bevinden op de Muzykschool aenstaenden Zondag van 1 tot 2 ure, om ingeschreven te worden.

Voor de Kommissie der Harmonie:
DE PRESIDENT,
J.-H.-P. ULENS.

En vente chez A. SCHOFFS, Marché-aux-Poissons:

Écorce de Panama

POUR LAVER A NEUF

LES ÉTOFFES DE LAINE ET DE SOIE

à des prix très-modérés.

ASSORTIMENT COMPLET

DE LAMPES AMÉRICAINES

ET A MODÉRATEUR.

DAGELYKS TE BEKOMEN

BY

J. HOEBANX-BOONEN,

117, BRUSTHEMSTRAET, 117.

Versch Verkensvleesch.

Zyn winkel is ook voortdurend voorzien van eene hoeveelheid allersmakelykste

DROOG SPEK

aen zeer gematigde pryzen.

PRIX FIXES marqués en CHIFFRES CONNUS.

On donne 6 mois pour échanger toute Marchandise ne convenant pas.

Galerie de la Place-Verte, à Liège.

PRIX RÉELS

DE

AU SAINT-AUGUSTIN.

FABRIQUE.

GROS,

DEMI-GROS,

DÉTAIL.

Maison THIÉRY, frères, et DAGNEAUX.

Vente aux mêmes prix que nos fabriques belges, françaises et anglaises.

CHOIX IMMENSE DE HAUTES NOUVEAUTÉS POUR HOMMES ET POUR DAMES.

Étoffes de tous genres et des meilleurs goûts pour Costumes, Gilets riches et ordinaires; Soieries de Lyon noirs et couleurs, Alpagas, Toiles, Tapis, Cols-Cravates, Écharpes, Cache-Nez, Foulards, etc.

Rayon spécial pour la vente des Étoffes pour Robes & Flanelles de toutes couleurs.

Dépôt de Mérinos de France des six premières fabriques de Reims; Mérinos de toutes couleurs et qualités, largeur de 11/4 pour deuil complet.

CONFECTIONS POUR DAMES.

Variété infinie de modèles les plus riches de la saison, achetés dans les plus importantes Maisons de Paris et reproduits exactement par les deux premières tailleuses de l'Établissement.
ON DONNE GRATIS LES PATRONS A TOUTES LES PERSONNES QUI ACHÈTERONT L'ÉTOFFE DANS NOS MAGASINS.

A Messieurs les Curés.

CONCURRENCE IMPOSSIBLE.

MANUFACTURE

d'ornements d'église

EN TOUT GENRE

de J.-A.-H. LEYNEN, Libraire,

A KLEINE-BROGEL, (Limbourg belge.)

Les grands avantages dont je jouis la plupart des autres fabricants; étant établi à la campagne où je fais confectionner tout à prix réduit; et tirant directement, à des conditions favorables, toutes mes étoffes de Lyon, Paris, etc, me fournissent les moyens de vendre à des prix inférieurs à tous ceux qui ont été établis jusqu'à présent.

Une chasuble (toutes les couleurs en usage) avec les accessoires, fond damassé soie et coton, belle croix brochée or nuée, galon système et à crête, glacé belle qualité, forme et confection excellentes coûte 45 à 50 fr. Franco en Hollande 50 à 55 fr.

Les mêmes, avec croix brochée argent ou soie, même galon argent ou soie, même prix. Chasubles de moindre qualité depuis 30 fr. Chasuble en moire, or ou argent invariables, unies ou avec croix différente, galon or ou argent, ou en autres étoffes or et argent faux, mi-fin de 60 à 250 fr.

Chasubles brodées depuis 200 à 200 fr, et plus. Drapeaux, bannières, chappes, dalmatique, étoles, humeraux, robes et manteaux de vierge, intérieur de tabernacle, baldaquins, stations, médaillons peints et brodés, le tout à des prix proportionnés. Restauration.

Je confectionne une chasuble, vieille pour 5 francs.

Habitué de traiter complètement confiance avec mes respectables clients, je leur laisse la liberté de tenir à ma disposition moyennant avis, les livraisons qui ne seront pas conformes à leurs commandes, et qui ne surpasseront leur attente. Facilité de paiement.

J.-A.-H. LEYNEN.

Verzekerings - Maatschappij

LLOYD BELGE

TE ANTWERPEN.

Maatschappelyk kapitaal 4 MILLIOEN franken.

De Maatschappij verzekert tegen brand, door vuer of onweder ontstaende, alle roerende of onroerende eigendommen, mits eene vooruitbetaelde, vaste en onveranderlyke premie.

Deze premien zyn zoo laag mogelyk gesteld als de ondervinding zulks toelaet, om den verzekerde eene solide waerborg aen te bieden.

De regeling der brandschade wordt op het spoedigste bewerkstelligt.

Hooftagent der Maatschappij te St-Truiden: ALFONS ROSELLE, klerk by den heer notaris Delgour.

Vertrekuren van den Yzerenweg.

Van ST-TRUIDEN naer BRUSSEL, LUIK, ANTWERPEN en GENT:

8 ure 15 minuten 's morgens.
3 uer 29 » na midd. (Exp.)
6 ure 44 » 's avonds.

Van ST-TRUIDEN naer HASSELT, MAESTRICHT en AKEN:

9 ure 34 minuten 's morgens.
3 ure 46 » na midd. (Vit.)
8 ure 00 » 's avonds.

Postwagendienst.

Van Sint-Truiden naer Tongeren: s' morgens om 10 ure en na middag om 4 ure.

Van Sint-Truiden naer Thienen: s' woensdags en 3's zaterdags om ure na middag.

St-Truiden.—Boekd. A. Schoors, Vischmerkt.

VENDRE BEAUCOUP ET A BON MARCHÉ.

Tel est le moyen que la Maison de Saint-Augustin a toujours eu.